

Aprob,

PRIM-MINISTRU

Ion-Marcel CIOLACU

MEMORANDUM

De la:	Florin-Ionel MOISE Președinte – Agenția Națională de Integritate
Avizat:	Marian NEACȘU, Viceprim-ministru Simona BUCURA-OPRESCU, Ministrul Muncii și Solidarității Sociale
Tema:	Memorandum privind aplicarea art. XVII alin.(5) lit.n) din Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung

I. Context

Prin **Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung**, au fost desființate posturile vacante din statele de funcții aprobate potrivit legii la data intrării sale în vigoare, cu excepția celor din cadrul unităților administrativ-teritoriale și subdiviziunilor acestora.

Potrivit dispozițiilor **art. XVII alin.(5) lit.n) din Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung**, se exceptează de la desființare alte posturi care urmează să se aprobe prin memorandum de Guvern în situații temeinic justificate.

II. Fundamentarea privind aplicarea art. XVII alin.(5) lit.n) din Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung.

Agenția Națională de Integritate a fost înființată prin **Legea nr.144/2007**, ca autoritate administrativă autonomă, cu personalitate juridică, ce funcționează la nivel național ca structură unică, al cărei personal este format din președinte, vicepreședinte, funcționari publici, personal contractual și inspectori de integritate.

Cadrul normativ care reglementează organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate a fost modificat și completat prin adoptarea **Legii nr. 176/2010**, astfel încât să răspundă într-o măsură cât mai mare scopului pentru care aceasta a fost înființată.

În plus, Agenția îndeplinește atribuțiile prevăzute de **Legea nr.184/2016** privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică, respectiv de **Legea nr. 361/2022** privind protecția avertizorilor în interes public și **Legea nr. 129/2019** pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative. Importanța Agenției Naționale de Integritate este evidențiată în cuprinsul expunerii de motive a legii de înființare, în care este menționat că actul normativ transpune angajamentul României în procesul de integrare europeană. Astfel, este menționat că elaborarea unui sistem unitar și eficient de verificare în domeniul averilor și a conflictelor de interese constituie o importantă recomandare a Grupului de state împotriva corupției din cadrul Consiliului Europei, GRECO (a doua rundă de evaluare, 2005).

La momentul aderării României la Uniunea Europeană, prin Mecanismul Cooperare și de Verificare, au fost stabilite criteriile de referință pentru România, cu privire la eficacitatea și transparența sistemului judiciar și la anumite instituții-cheie în domenii precum integritatea și lupta împotriva corupției la toate nivelurile și la prevenirea corupției. **Agenția este recunoscută la nivel european ca o instituție cheie în domeniul integrității și al luptei împotriva corupției, fiind instituția care și-a realizat toate obiectivele, astfel cum rezultă din Rapoartele Comisiei Europene la obiectivul de referință nr. 2.**

Raportul din anul 2022 privind statul de drept reamintește României angajamentele asumate în cadrul planului național de redresare și reziliență cu privire la anumite aspecte legate de sistemul judiciar, cadrul anticorupție și procesul legislativ, precum și recomandările din cadrul mecanismului de

cooperare și de verificare, **Agenția fiind o entitate a cărei activitate este analizată în continuare în cadrul Rule of Law.**

Răspunderea, complexitatea și specificul activității rezidă din **unicitatea Agenției în peisajul administrativ al României**, aceasta având drept scop asigurarea integrității în exercitarea demnităților și funcțiilor publice și prevenirea corupției, impactul activității personalului său fiind recunoscut la nivel național și european.

Agenția Națională de Integritate gestionează declarațiile de avere și de interese pentru peste 40 de categorii de deponenți, așa cum sunt prevăzute de art. 1 alin. (1) din Legea nr. 176/2010, fiecare categorie fiind reglementată prin norme juridice distincte, începând cu Președintele României și continuând cu membri ai Parlamentului, Guvernului, magistrați, etc.

În prezent, **numărul categoriilor de deponenți este într-o continuă creștere**, în acest sens existând două propuneri legislative, respectiv PL-x 64/2023 și PL-x nr.65/2023, ambele având ca obiect modificarea art.1 alin.(1) din Legea nr.176/2010, în sensul adăugării altor categorii de deponenți.

Totodată, **în luna decembrie a anului 2022, Agenția Națională de Integritate a primit atribuții noi**, ca urmare a promulgării Legii nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public, sens în care a fost înființată o nouă structură, denumită Direcția Avertizori în Interes Public.

Nu în ultimul rând, **se observă o tendință de creștere a impactului integrității în termeni generali în toate solicitările de aliniere la așteptările Comisiei Europene** (solicitări clare în implementarea Planului Național de Redresare și Reziliență), respectiv în vederea aderării României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

Totodată, România s-a angajat în planul său național de redresare și de reziliență să dispună de o legislație consolidată privind integritatea până în anul 2024(jalonul 431), **ANI având calitatea de coordonator de reforme și/sau investiții în cadrul PNRR**, Pilonul V – *Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională*, Componenta 14 – *Buna guvernare*, Reforma 7 – *Evaluarea și actualizarea legislației privind cadrul de integritate*.

În cadrul PNRR, Agenția Națională de Integritate are și calitatea de Beneficiar pentru alte trei proiecte care corespund Pilonului II – Transformare digitală, din Componenta 7 – Transformare digitală. Acestea vizează dezvoltarea sistemului PREVENT, dezvoltarea capacităților tehnice ale ANI de a prelua și prelucra declarații de avere și interese în format digital, precum și proiectarea unei platforme digitale de conștientizare și de prevenire în ceea ce privește cadrul legal de integritate.

Nu în ultimul rând, **Agenția Națională de Integritate este instituție responsabilă menționată în Strategia Națională Anticorupție 2021-2025** în cadrul Obiectivului General nr.3 *Consolidarea*

managementului instituțional și a capacității administrative pentru prevenirea și combaterea corupției, Obiectiv specific nr. 3.1. - Eficientizarea măsurilor preventive anticorupție prin remedierea lacunelor și a inconsistențelor legislative, precum și prin asigurarea implementării lor efective, respectiv în cadrul Obiectivului General nr. 5, Obiectiv specific nr. 5.2. - Asigurarea integrității în exercitarea funcțiilor și demnităților publice.

Potrivit art. 16 alin. (3) din Legea nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate **“Numărul maxim de posturi pentru Agenție este de 200, putând fi modificat prin legea bugetului de stat, la propunerea președintelui Agenției.”**

Agenția Națională de Integritate funcționează efectiv cu un număr redus de funcționari publici și funcționari publici cu statut special, raportat la totalul funcțiilor din cadrul Agenției, în condițiile în care aceștia trebuie să își îndeplinească o serie de **obligații legale pe o multitudine de paliere**: evaluarea declarațiilor de avere și de interese, evaluarea diferențelor semnificative, a incompatibilităților și a conflictelor de interese, întocmirea rapoartelor de evaluare, sancționarea încălcării regimului declarării averii și a intereselor, promovarea acțiunilor prin care să fie constatată încălcarea dispozițiilor respective, monitorizarea Sistemului prevenție (PREVENT), atribuții privind avertizorii în interes public și, nu în ultimul rând, atribuții din domeniul juridic, economic și administrativ care decurg din activitatea specifică a Agenției.

Totodată, din cauza programului suprasolicitant și a riscurilor profesionale specifice, în ultimii ani, **foarte mulți funcționari publici cu statut special și funcționari publici au solicitat transferul în cadrul altor instituții publice sau chiar au ieșit din corpul funcționarilor publici**, îndreptându-se către domeniul privat, unde compensațiile salariale raportate la munca depusă sunt echitabile. Astfel că, este evident că Agenția Națională de Integritate are dificultăți în a atrage personal calificat, atât în cadrul structurilor în care sunt încadrați inspecții de integritate, cât și pentru celelalte structuri (juridic, economic, administrativ).

La data intrării în vigoare a Legii nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, numărul maxim de posturi este de 200, din care **104 posturi ocupate și 10 posturi vacante aprobate prin Memorandumul privind aprobarea organizării concursurilor în vederea ocupării a 14 posturi vacante de funcționari publici cu statut special – inspecții de integritate din cadrul Agenției Naționale de Integritate.**

Având în vedere cele anterior referite, arătăm că pentru realizarea obiectivelor de importanță considerabilă și exercitarea principalelor atribuții, precum și pentru evitarea consecințelor negative în

desfășurarea activității, **Agenția Națională de Integritate justifică necesitatea unui număr total de 160 de posturi din cele 200 de posturi prevăzute de art. 16 alin. (3) din Legea nr. 144/2007.**

La momentul înființării Agenției, legiuitorul a reglementat necesitatea a unui număr maxim de 200 de posturi în contextul în care Agenția avea exclusiv atribuții privind evaluarea averii, conflictelor de interese și a incompatibilităților. **În prezent, așa cum am arătat, sfera de atribuții a fost lărgită în mod considerabil, crescând rolul Agenției, atât în prevenirea conflictelor de interese în domeniul achizițiilor publice din fonduri naționale sau europene, dar și în domeniul avertizorilor de integritate.**

Menționăm că diferența de 46 de posturi între numărul actual de 114 posturi și numărul de 160 de posturi necesare pentru buna funcționare reprezintă posturi în cadrul Direcției Generale Inspekția de Integritate, Direcției avertizori în interes public și în cadrul celorlalte servicii, care se confruntă cu o sarcină administrativă mare.

Totodată, prin desființarea unui număr de 40 de posturi vacante din cadrul Agenției Naționale de Integritate reprezentând 20% din numărul maxim de 200 de posturi, arătăm că posturile vacante se reduc cu 42%.

În urma aprobării prezentului Memorandum, Agenția intenționează să ocupe posturile vacante prin modalitățile prevăzute de lege: transfer, concurs, detașare, delegare etc.

Menționăm că și până la acest moment Agenția Națională de Integritate nu a rămas în pasivitate și a depus toate diligențele pentru ocuparea posturilor vacante, însă demersurile au fost îngreunate de intrarea în vigoare a *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.34/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, care a suspendat în anul 2023, începând cu data de 15 mai, ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante sau temporar vacante, cu excepția posturilor unice din instituțiile și autoritățile publice, astfel cum sunt definite *la art.2 alin.(1) pct.30 din Legea nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare*, și din instituțiile publice locale, astfel cum sunt definite *la art. 2 alin.(1) pct.39 din Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare*. Mai mult decât atât, actul normativ menționat anterior a prevăzut și faptul că transferul la cerere se face la solicitarea funcționarului public, cu aprobarea conducătorului autorității sau instituției publice în care urmează să își desfășoare activitatea funcționarul public, precum și a conducătorului autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea funcționarul public, determinând astfel o blocare parțială și temporară (până la 31.12.2023) a posibilității ocupare a posturilor prin transfer.

Totodată, precizăm că acoperirea cheltuielilor de personal se va face cu încadrarea în fondurile bugetare aprobate.

III. Concluzie

În vederea menținerii unui mecanism eficient de consolidare a integrității în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, subiect de analiza atât în raportul anual Rule of Law, cât și în cadrul GRECO, pentru menținerea eficace a sistemului Prevent de prevenire a conflictelor de interese în domeniul achizițiilor publice, dar și pentru îndeplinirea atribuțiilor privind avertizorii de integritate, **supunem aprobării Memorandumul privind aplicarea art. XVII alin.(5) lit.n) din Legea nr.296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, în sensul menținerii unui număr total de 160 de posturi din cele 200 de posturi prevăzute de art. 16 alin. (3) din Legea nr. 144/2007.**